

279938

ANUL *L. Seriat* IANUARIE 1890.

No. 1.

GENERATIA VIITOARE

Revistă științifico-literară

APARE ODATĂ PE LUNĂ

PARTEA ȘTIINȚIFICĂ

PARTEA LITERARĂ

Dr. C. CHABUDEANU

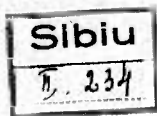
CORNELIU BOTEZ

Președinte de onoare: Dr. C. CHABUDEANU

Președinte activ: VICTOR C. RADOVICI

SUMARUL :

Nihilistii de *Eduard M. Adamski*. — Făt-frumos din tei (poezie, variantă) de *Mihail Eminescu*. — Deviza noastră de *Victor C. RadoVICI*. — Ea, veșnic ea de *Gh. Nicolescu*. — Intre anul vechi și nou (poezie) de *Corneliu Botez*. — Ultimul an din viața lui *Alexandru* (Schlosser) de *Căpitan M. Eminovič*. — Neliniște de *Vasile Petrescu*. — Sub cămăși de borangic (poezie) de *Stefan Luchianu*. — Prostia omenească de *Camile Flammariou*. — Fragmente, Copilul de podar, Rîndunele (poezii) de *Ioan Sabo*.

REDACTIEA ȘI ADMINISTRATIEA

3. STRADA BASARABILOR, - 3

BUCURESCI

„GENERATIEA VIITOARE“

IESE ODATA PE LUNA

Prim-Redactor: CORNELIU BOTEZ.

NIHILISTII

IN MEMORIA LUI C. A. ROSETTI 1)

BCU Cluj / Centre University Library Cluj

1

Socot că aduc servicii tuturor aceloră, care ar fi dorit să ştie ce sunt nihilisti, arătându-le origina şi cauza pentru care se înmulţesc din zi în zi.

Nu din romane prin care se vinează gheşetul se va înţelege expresia adevăratului nihilist, cum sunt «*Nihilisti*» ori «*Răsbunarea Nihilistilor*» unde nu poate interesa pe nimeni că Ivan şi Viera se iubesc, că fugit din casa părintească, şi nici nu ne arată pricina pentru care, nihilismul s'a încarnat așa de tare în toate inimele ruseşti.

Cine nu cunoşce barbariile acestui Nord (Boz Zemni) Dumnezeu pe pământ, adică ale Ţarului, em şi prigonirile, persecuţiile pe cari, noi Polonii, am avut de îndurat din partea lui, şi pe cine din Dv. n'au înduioşat aceste ilegalităţi şi nedreptăţi îndreptate contra noastră, Polonilor?

Şi pentru ce?

1) Apărătorul presei libere în ţara Românească.

Fiind-că voim libertatea, fiind-că și noi, suntem oameni, ca toți oamenii, pentru că nu ertăm ca biserica noastră să fie călcată în picioare, femeile noastre să fie desonorate în mod bestial, cum s'a întâmplat în 1863, pentru că cerem nevătămarea limbei noastre, pentru că cerem numai și numai emanciparea noastră națională din trecut.

Spuneți voi, frați Romîni, cari ați suferit destul barbarismul Turcilor, cari ați luptat contra vrăjmașului cu pept deschis pentru apărarea scumpei voastre patrii și pe câmpul singeros al bătației Tați învins, dacă n'a avut tot dreptul poporul nostru să se scoale fără osebință de religie, bărbați, femei, tineri și bătrîni, copii, pentru redobîndirea și afirmarea libertății noastre.

Cerem *libertatea* și nimic mai mult. Și pentru cuvîntul acesta am fost torturați, și pentru dorul acesta, zac și se torturează încă sutimi de mii dintre noi, ori exilați în Siberia, ori duși la spînzurătoare, silind pe cei ce isbutesc a se mîntui, să se refugieze acolo unde libertatea e respectată și proclamată sus și tare și cum o înțelege și inima unui inteligent și bun patriot Român.

II

Dar dacă ne am gândi numa la destinele Nihilistilor din interiorul Rusiei, ar trebui să ne înfiorăm.

Ce vrea să știe Țarul, *Dumnezeul Muscalilor*, de copiii sfintei Rusii?

Tabloul dureros al nefericitei Polonii cutremură apururi sufletului patriotului polonez.

O! Siberia e așa de mare și pentru el atîta loc se găsește, atâtea spînzurători.

Și cum să nu lupte cu înzecite puteri Nihilistii cei visători de libertate, la care toate popoarele în secolul al două-decelea au totă bucuria și totă *libertatea* lor.

Libertatea? «Cum, va răeni mînios și speriat Țarul, dar minele de aur ale Siberiei (*Catojnice Robote*) *aū trebuință încă de bandiți.*»

Cum voesce Țarul așa face,—Și cine are curajul să se împotrivescă măcar, căci ce l'ar putea aștepta?

Spînzurătoarea, Siberica, moartea.

Așa nenorocite și extreme împrejurări au pus pe gânduri pe mulți oameni inteligenți, studenți Universitari, și de nu mă 'nșel câți-va membrii din familia imperială care rădicară capul și compuseră așa numită sectă a Nihilistilor, care cu teribile mijloce, să convingă pe acest *Alb-Dumnezeu* și să 'l facă să înțeleagă că omul e om, și că bestie nu-e.

Cel dintâi și cel mai inteligent nihilist a fost *Solovieff* care dete prima impulsione poporului Rus, el care a omorît cu dinamita pe Țarul Alexandru II-lea și apoi cu bucurie și cea mai dulce și adâncă liniște s'a urcat singur pe locul de supliciu, singur punându-și ștreangul de gât. fără a mai aștepta călăul.

În haosul musicelor puse dinadins de servitorii Țarului, au răsunit așa ultimele sale cuvinte :

Libertate și libertate, iar pentru dânsa mor bucuroș.

III University Library Cluj

O pildă de cruzimea lui Alexandru II-lea este că cea mai aprinsă tovarășă a lui *Solovieff*, *Iesika Helfman*, de și însărcinată a fost, așa, condamnată la moarte, pe când ori ce lege barbară chiar, oprește a se omori și ființa pe care o femeie ar purta-o în pântecul său, zadarnice au fost toate rugămintșilor acelor care stăruiau pe lângă Țar, a mai amina execuția, până în ziua născerii, căci fiind în *luna a noua*, s'aștepta ea să nască din minut în minut.

Însuși Țarina îl rugă, dar fără ca să 'ndure pe Dumnezeu alb. *Iesika* fu condusă la spînzurătoare . . . . .

Luați, iubii cititori, de răsfoiți pe *Kannen* care a zugrăvit toate acestea minumat de bine, pentru a vă încredința.

De la cine s'așteptăm milă dar? De la un tiran?

El nu ne poate da libertatea, căci libertatea dîndu-ne-o nouă *dînsul este perdut* . . . . .

Și socot căli înțeles acum cauza și mijlocele Nihilismului în Rusia, pe care am încercat să vi-l zugrăvesc și eu.

Peste 40,000 de inși au fost condamnați din nihilști până în

present, și cu toate astea sutimă de mii răsar și se ridică împotrivorii și suspinătorii după soarele libertății.

Singele nenorocitului și nevinovatulei Polon a spălat troenele Siberii albe, și cu toate astea nu se dă îndărăt.

.....
Și pururea aceeași idee îmi cutreeră priu gând:

Când va bate și pentru Polonia, ora libertății?

Eduard M. Adamski.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

MICHAIL EMINESCU

FĂT FRUMOS DIN TEI¹⁾

(VARIANTĂ)

BCU Cluj / Central University Library Cluj

*Blanco, află că din leagăn
Domnul este al tău mire,
Căci născută ești copilă,
Din nevednică iubire.*

*Mîni în schit la Sfînta Ana,
Veți găsi la cel din stele,
Mîngăerea vieții tale,
Mîntuirea feții mele.*

«Nu voi, tată, să usuce
» Al meu suflet tîner, vesel,

---

¹⁾ Această poezie, a fost făcîrită de poet acum 15 ani, și cum se află, nu s'a mai reprodus de atunci. În volumul său de poezii, totuși se găsește o variantă foarte corectă ca formă și mai inferioară ca colorit.

«Eu iubesc vînatul, jocul,
«Alții, traiul lumii lese-l.

«Nu voi părul să mi-l tae,
«Că mi-ajunge la călcăe,
«Să orbesc cetînd pe carte
«In fum vînăt de tămăe.»

Știu mai bine ce-ți priesce
Las' de-al lumii ori ce gând
Mîne 'n zori de di pleca-vom
Către Teiul vechi și sfînt.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

II

Ea aude, plînge, parcă
Îi venea să plece 'n lume,
Dusă de pustie gânduri
Și de-un dor fără de nume.

Și oftînd înfrînă calul,
Calul ei cel alb ca neaua
Îi netează mîndra coamă,
Și plîngînd îi pune șeaua.

S'avîntă pe el și pleacă
Përu 'n vînturi, capu 'n pept
Nu se uită înainte,
Nu privesce îndărăpt.

Pe cărări perdute 'n vale
Merge 'n codrii fără de capăt,
Când a serei raze roșii,
Asfințind, din ceruri scăpat.

Umbra 'n codri, ici și colo,
Fulgerează de lumine,
Ea trecea prin frunđa'n freamăt
Și prin murmur de albine,

În mijloc de codri-ajunge
Lîngă teiul 'nalt și vechi,
Und' iscorul cel în vrajă,
Sună dulce în urechi.

De murmur duios de ape
Ea trezit 'atunci, tresare,
Vede-un tîner ce alături
Pe-un cal negru stă călare.

Cu ochi mari la ea se uită
Plini de vis, duioși plutind
Flori de tei în pîru-î negru
Și la șold un corn de-argint

Și 'ncepu încet să cînte,
Fărmeccat și dureros
Inima-î creșcea de dorul
Străinului cel frumos.

*Părul lung ȳ-atinge părul
Și atunci cu-obrazul roșu,
Ea apleacă gene lunge,
Peste ochii curioși.*

*Iar pe buze-ȳ trece-un zîmbet
Inecat, fărmeccător,
Care-abea-ȳ deschide gura
Cea uscată de amor.*

*Când cu totul ȳ răpită,
Se ȳndoi spre el din șele,
El șopresce din cãntare
Și-ȳ grãii cu grãii de jete.*

*Și-o cuprinde de-a cãlare,
Ea se apãrã c'o mãnã,
Inșã totuși, lui se lasã
Simte inima cã-ȳ plinã.*

*Și pe umêrul lui cade,
Al ei cap cu fața ȳn sus.
Pe când caii pasc alãturi,
Ea-l privea ce suflet dus.*

*Numai murmurul cel dulce
Din iscorul fărmeccat,
Asurzesc melancolic
Al lor suflet ȳmbãtat.*

*Lun' atunci din codrii iese,
Noaptea toată stă s'o vadă,
Zugrăvesce umbre negre,
Pe câmpî albi ca de zăpadă.*

*Și mereu ea le lungesce,
Și urcând pe cer le mută,
Dar ei trec, se perd în codrii
Cu vieața lor perdată.*

*La castel în poartă calul,
Sta adoua-ți în spume,
Dar frumoasa lui stăpînă
A rămas perdată 'n lume.*

BCU Cluj Central University Library Cluj

DEVISA NOASTRA

Anul 1890 găsește pe bătrâna societate «România literară» transformată și întinerită în *Generația viitoare*. Programul a rămas același cu devisa: răspândirea ideilor morale, științifice și literare; dar școala și sistemul s'au modificat în sens progresiv și în raport cu gradul de dezvoltare culturală ce a luat instituțiile țării.

Comitetul revistei «Generația viitoare», prin aptitudinea și inteligența ce însușesc membri ei, a debutat alături cu încurajarea președinților ei la o scrie de scrieri literare, cari fac triumful redactorilor societății, și o pleiadă de admiratori, printre care se numără tineri universitari, ce colaborează la revista acestei societăți.

Când tinerii fug de viața molatică și vițioasă, și se ridică prin muncă și capacitatea lor la nivelul de a fi stăpâni pe trebuințele și caracterul lor, atunci ei se formează în bărbați independenți, în cetățeni patrioți, și prin idealul de a propaga lumina și morala, științele și literatura prin care numai s'a reformat țera și s'au realizat aspirațiile Naționale ei devin apostolii progresului, și contribuiesc la instrucțiunea populară.

Sunt frumoșe și sublime aceste simțiminte în mijlocul haosului de aberațiuni și ómenii degenerați pe panta vanitășilor care fac pe om neputincios de a înțelege credința în D-zeu, respectul legăturilor către părinți și amici și gratitudinea către bine făcători, și 'l face incapabil de sacrificiul și abnegațiunea de care strămoșii noștrii au dat atâtea exemple frumoșe.

Comitetul acestei reviste a dat un exemplu rar de virtute și gratitudine talentatului poet Eminescu, și bustul acestuia ridicat numai prin stăruințele sale, se află așezat acum în palatul științelor și literilor, palatul Ateneului Român.

Acastă operă adusă memoriei unui geniu recomandă în destul simțimintele și spiritul ce propagă societatea «Generația viitoare», și urez ca generația cea tinără să se inspire de la acest focar al inimii și luminei, să se întrécă în fapte și acte folositoare Patriei și culturii ei intelectuale.

Victor C. Radovici.

1890, Ianuarie 4.

EA, VEȘNIC EA.

Peste copaciî deși și stufoși, apare roșatecul disc al lunei respîndind peste întréga grădină valuri de raze palide și tremurătoare. Cerul este senin și instelat, pătat ici și colo de câte un nour negru, ce pare c'amenință și voește s'arate că totul e schimbător aci jos, ca și acolo sus. -- Nici o adiere de vînt, nici un sgomot alt nu s'aude, de cât freamătul lîn și dulce al foilor ce se contopește cu sunetele, aci vesele, aci triste și melancolice ale muziceî și cu foșnetul și fâșiitul rochilor.

Stan pe o bancă supt un castan bătrân, ale căruî fruzc căzînd din când în când, mă deșteptau din gândurile ce trecéu ca o lucire searbădă pe dinaintea ochilor micî, uscați de atâtea lacrimi, transportându-mă într'o lume de mult trăită.

Musica cânta o melodie dulce și duiósă, ce se revarsă în valuri peste împrejurimî, găsind ecoû în inima mea sdrobită, și'n această armonie ingerescă, mintea-mî rătăcită, pierdută ca într'un vis, prinse a se lumina. -- Rămăseiû nemișcat, stăpînîndu-mî răsuflarea ce eșea ca o lungă șuerare și bătăile inimei ce svâcnea să 'mî spargă pieptul, cu urechea ațintită, de teamă să nu-mî scape nici una din notele acestei melodii divine, ce mă pătrundea pe nesimțite, înălțîndu-mî sufletul în sfere ideale.

Încet încet, cântul se sfârși, lăsîndu-mă adînc mișcat și c'un gol în inimă. Farmecul ce părea că mă ține legat într'o nesimțire de sine, se rupse încet, lîn și reveniî la realitatea rece și durerosă, care îmi amintea suferințele mele nesfârșite, iubirea

mea nebună pentru ea, iluziunile, năzuințele și visurile de fericire veșnică cu ea.

În mintea'mi înfierbîntată de dogoarea patimei mele nebune, ea, ce trecea pe lângă mine, îmi părea mult mai frumoasă și atrăgătoare. Un ce misterios mă 'npingea fără preget, cu putere către ea, căreia cine știe de-î putea spune vre o dată cât de mult o iubesc.

O, dacă fugitivile priviri ce-mă arunca pe furiși și pe care le sorbeam cu lăcomie, ar fi un semn că mă iubește, că simpatisează la durerile fără de sémă ce'mi sdrobesc sufletul, atunci m'ași simți fericit, ași cerca să uit în iubirea tei, destinu'mi crud și neîndurător.

Dar nu știu, nu pot afla.--Ochii ei ce atât mă înfioră și mă isbesc, sunt adânci și întunecați pentru mine, ca să pot ceti în ieși, cea ce'i stă în inimă.... Par menit ca veșnic să sufer....

Te vîd, ... Te apropii ... Și aci... și aci 'mî vii, ca să'mi sbuciumi sufletul? Nebun, orbit de patimă și de frumusețea ta fatală, mă scol, fug, ca să mă ascund de razele ochilor tăi fermecători, ce parcă mă urmăresc. Și măcași de ai ști, de ai voi să 'nțelegi dulcele farmec în care mă'nfășori cu arătarea ta.

Dar nu, tu ești prea mîndră ca să mă scutești de durere și de umilințe.—Te a ros cu totul viermele mîndriei de frumusețea ta, făcînd din tine rece și nesimțitoare o statuie de marmură.

Femece, femece, ai făcut din mine un automat și de iubirea mea profundă și curată ți-ai bătut joc.

George Nicolescu.

INTRE ANUL VECHI ȘI NOŪ

Stelele măi sus de strașeni, printre ochiuri de ferești
Umeđi ard pe învelișul temeliiilor cresci
Numa 'n camera-mi pustie, sufletu-mi deștept măi bate
Căile apururi pline cu dureri adiverate,
Când a gândurilor roiuri plutitoare se perd veșnic
Ca și flacăra cea mare luminăreș mică din sfeșnic,
De mi-o număr, ascultând'o cu luare-aminte vie
Răsufllarea mea — a unui an ce trece 'n agonie. —

Cum se sue 'n aer fumul de tămie, urcă soarta
Vremurilor ce 'n vecie își deschid singure poarta,
Și 'ntr'a feșii noastre tineri, trăsătură cu multe creșe
Au săpat ușor de dulce, semne-adinci de bătrineșe.
Dacă un s'u stins în noapte și-altul arde 'n foc cu pare,
Călător e veșnic omul, numai vremea stătătoare.
Adăpat de vieața păcii, săturat de-a vieții pace
Sfintă-ți umbra care peste rămășițele lui zace....
Ci 'ntr'a veacurilor ciururi dacă ani 'n clipe trec
Glas de clopot și de preot, dindărăt de le petrec,
Dacă golind omenirea, în de noi ne săvîrșim,
Uimplem crucile în noaptea umedă de ținterim,
Tot aceleași trepte-a sorții se coboară și rădică
De la cel ce noată 'n aur pân'la văduva calică

De-aceeași febre plină, e-aceeași ordine goală
 În neantul care naște și înghite 'ntr'o clipeală
 Discurile luminoase de planeți rătăcitor,
 Neschimbată-î încă soarta omului cel schimbător.

Între-un an care ne vine și-altul vechi și nestatornic
 E și drept să 'ncremînească limba statului ciasornic,
 În ciudata lui hodină, pînă altul ni s'arată
 N'are timp, și nu se cade limba lui ca să mai bată,
 Și atunci de-o presimțire stăpînit și-o neagră jele
 Terifa cad a indoelii și a temerilor mele.
 Și cum stau pe-un jilț de pac, făurind la masă stihuri,
 De alung pe-obrajit palid, lacrimile calde-mi picur,
 Jar perdelele de pânză, iualtînd de pe ferești
 Îmi înfig vederea 'n lacrimi pe-a tăriilor cerești,
 Care 'n noaptea lor de aur și de-alitea fermeci plină
 Impletesc din pânze albastre giulgiuri lungi și de lumină.
 Parcă-s racla și lucefieri de-argint, ale ei cue
 În ea, moartea 'ntr'aripată a descins ca să mă pue.

Nu mă sperie vederea anului în agonie,
 — Inoptarea unei inimii luminate și pustic —
 Pear' un an, devine altul, candelile ardețoare,
 La morminte 'mprospetate devin mai îmulțitoare
 Și ca mine din ființa însuflată din țerînă
 Torsul caerului vremei, numai el o să rămînă.

Fărmecca-va lume nouă, cântul vechi al transformării
 Anului care se strînge în repaosul uitării.

Urtași, 1889—90.

C. Botez.

CEL DIN URMĂ AN

DIN

VIEȚA LUI ALEXANDRU

(DUPE SCHLOSSER)

Alexandru proiectase mărețul plan ca să 'și întindă domnia până în năuntru Indiei, el se pregătea pentru o expediție în Arabia ca să anexeze și această țară către imperiul său, vocea să facă Tigrul navigabil și la gura acestuia să zidească schele; construi o flotă cu care Ncarque urma să plutescă în jurul peninsulei arabice și să stabilească comunicația între India, Persia și Africa ostică, și în fine lăsă să se rezidească ruinele vechiului templu a lui Baal din Babylon, cu intențiune ca să facă acest oraș cel mai mare și mai strălucitor din lume, alegându'l ca un punct central al lumii civilizate și ca rezidență a lui; însă o moarte fără vreme a pus capăt tuturor acestor proiecte mari.

Dupe congedierea veteranilor, Alexandru a venit la Ekbatana, unde opt zile de-arândul a celebrat festivități magnifice. În mijlocul acestor petreceri s'a îmbolnăvit Hephestion și dupe câte-va zile a murit. Alexandru în urma morții acestui bărbat, care fusese cel mai scump și mai iubit amic al lui, a fost adânc umilit.

Istoricii și naratorii cari au scris vieța și faptele lui Alexandru, n'au scăpat nici această ocazie, ca în detrimentul adevărului, să amuseze pe cititorii lor cu povești romanțioase. Astfel, ei narcază că Alexandru de durere 'și pierduse rațiunea, poruncind să omoare în suplicii pe medicul curant al lui Ephestion, și să se dărâme templul lui Esculap ¹⁾, pentru că acest zeu nu voise să mântuie

¹⁾ Zeul mântuirii.

pe amicul lui; de asemenea, unii povestesc că, spre a 'și alina durerea, a pornit un război de exterminare asupra unor popoare de Perși munteni, ca un fel de sacrificiu pentru decedarea lui Hephestion; însă Arian, cel mai acreditat istoric care a scris despre Alexandru, și ale căruia opuri se păstrează până în ziua de azi, desaprobă cu drept cuvânt aceste narațiuni, ca cu desăvârșire nepotrivite și nedemne cu celelalte însușiri cari stăteau în caracterul marelui rege.

Din potrivă știut este numai, că Alexandru a celebrat rămășițele amicului său cu o pompă strălucitoare și o cheltuială excesivă, care a lăsat o memorie neștersă și o mare afecțiune a orientalilor pentru concherantul macedoncan din Asia, și o veșnică aducere aminte că la supunerea acestei părți de lume, a murit acolo un bărbat ca acela.

Rămășițele lui Hephestion, a căruia moarte a fost o grea și nerecompensabilă pierdere pentru Alexandru, au fost transportate cu o pompă marcată în Babylon, și mai târziu acolo înmormântate într'un chip splendid și costisitor.

Curând după moartea lui Hephestion, Alexandru s'a reîntors în Babylon, și a profitat, în timpul acestui marș într'acolo, ca să subjuge din urmă popoare sălbatice, cari făceau nesigure părțile frontierelor muntoase din Persia propriu zisă. «Aceste popoare erau Kosacii.» Într'o expediție (campanie) de 40 de zile, ei au fost definitiv învinși și cuiburile lor de hoții distruse.

În timpul continuării acestui marș și după sosirea în Babylon, s'au prezentat neconținut ambasadori de pe la toate popoarele apusene pe unde străbătuse fama faptelor lui Alexandru, spre a'î oferi daruri și omagii, sau ca și Athenianii, a'î arăta dorințele și rugămintele lor. Veniseră trimiși de la statele Grece, de la confederația neamurilor Trace și Ilirice, cari locuiesc părțile friguroase ale nordului, de pe la unele popoare italice, de la Cartaginezi și de la alte seminții semi-barbare din Africa.

Dar pe când Alexandru se bucura de plăcerea primirii acelor deputațiuni, a căroră prezență 'î arătau că toate popoarele lumii cunoscute, sunt îngrozite de știrile faptelor sale, niște negre prezimțimente 'î arătau că n'o să poată suporta durerea ce 'i-a cauzat-o moartea favorituului său, făcându'l să vadă slăbiciunea mări-

rilor omenești și nesiguranta giganticilor sale planuri. Cu toate aceste presupțiuni, el a rămas acelaș până în cel din urmă moment al vieții.

Alexandru administră însuși regimul întinsei sale împărății, și conducea în persoană toate lucrările pe care le întreprinsese, voind a da vechea înflorire și splendoare țărilor acclora, care fuseseră odată punte centrale a împărățiilor Assyriei și Babilonului și'n acelaș timp prin mijlocul canalelor și apeductelor, să unească mai bine Tigrisul cu Euphratul și ast-fel să poată restabili orașele care au existat odinioară pe acele locuri.

Când cea mai mare parte din trupele cu care se proiectase expediția în Arabica, s'au adunat în Babyfon, veni și timpul ca să se înceapă pregătirile și să finească odată cu sărbătorea mortuară (pomenirea) a lui Hephestion, adică cea din urmă onoare ce voi Alexandru să facă rămășițelor fostului său amic, el zidi un altar de 200 de picioare înălțime, care fu atât de magnific decorat cu purpură, aur, tablouri și sculpturi, în cât cheltuiala s'a ridicat la risipitoarea sumă de 12,000 de talenți sau vr'o 60 milioane de franci.

Acest gigantic altar a fost ars cu procesiuni sărbătorești și cu cântări. În acest timp a adus Alexandru prietenului lui și sacrificii în bogate daruri, fiind-că 'l considera ca pe un semi-zeu și stând acolo mai multe zile le-au petrecut în tot felul de festivități.

La puține săptămâni, după aceste celebrări mortuare, Alexandru însuși a încetat din viață; el era amic companionilor săi de arme și lua parte la toate întrunirile lor de plăceri. Acești oameni la care orgiile erau mai cunoscute de cât la Filip, s'au lăsat a fi târați la beături excesive și aceasta le-a cauzat un îndoit rău prin acele țări calde. La ocupațiile unde ei 'și întrebuintău toate puterile, un ast-fel de exces, urma să fie prejudiciabil sănătăței și fără îndoială că Hephestion din această cauză, a intrat în moment în floarea vârstei sale.

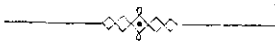
Dacă însă și Alexandru era tot așa de cădut în vițitul beției ca și generalul său, și că tot în acest chip 'și-a grăbit sfârșitul, aceasta e în dubiu, după cum ne asigură în cel mai mare grad un istoric grec. El stătea cu plăcere la vorbă împreună cu generalii săi, și fără sfială, pentru că, ca om sociabil, urma să'i placă mesele.

întrunirile și banchetele, dar pe când toți cei-l'alți deșertați paharele unul după altul, el în mijlocul acestor întrețineri, era cu mult mai moderat, și de aceea e probabil că la dânsul băutura nu era o patimă și că a rămas în lumea aceasta: același totdeauna și în toate ocaziile; stăpân pe el și treaz (ne-beat) în orî-ce timp,

El nu aparținea după cum scrie un autor vechiu, acelor oameni cu patimi, care nu pot proba de cât puțină tărie și care nu pot să rămâie aceeași. Alexandru sta la un banchet la care asista, se simți bolnav, și luând cu ușurință invitările unui companion al său de arme, n'a voit ca sub pretext de boală să întrerupă conversația, fiind-că îi plăcea, bucuros să stea de vorbă cu oamenii de valoare, și de aceea a întârziat la masă până în adâncul nopții; însă a doua zi de dimineață a fost coprins de niște friguri *) care agravându-se din zi în zi, până la săptămână l'au repus înainte de a fi putut hotări ceva în privința successorului său. Cum că înaintea morții la întrebarea că cui lasă împărăția, ar fi dat răspunsul: «*Celui mai inteligent*», aceasta este o pură născocire, nepotrivită cu capacitatea lui cea mare, și aparține acelor multe anecdote pe care le-au căutat să le inventeze oamenii interesați, spre a da o mai mare aparență acestui pas al marelui om.

Rămășițele lui Alexandru au fost duse în osiza zeului Amon; a trecut un timp de 2 ani până să se gătescă cosciugul de aur și carul magnific pentru ele, când fură în chipul cel mai strălucitor transportate din Babylon la Egipt, unde Ptolomeu generalul lui Alexandru și stăpânitorul de atunci al acelei țări, le-au întâmpinat (luat în seama sa) căci prin înțelepciunea acestuia ele au fost aduse acolo din templul lui Amon, și Ptolomeu a tras prin aceasta pentru țara sa, avantaje mai mari ca toți cei-l'alți. El a pus să se zidească în Alexandria (orașul său de rezidență, un sanctuar numit *Sema* în care au fost depuse pentru tot-d'auna rămășițele marelui rege.

Căpitan M. Eminovici.

*) Pe la jumătatea lui Iustin, anul 323 ant. Christ.

NELINIȘTE

(NUVELA)

Luț Corneliu Botez.

Ca nici o dată, boerul Enache Baldovin plimbându-se necurmat dintr'o odăie într'alta, și schimbându-și ciubucurile unul după altul, nu era în stare să-și potolească slăbiciunea, care stă să-i cază în picuți din ochii înbolboroșați de mânie.

Fostul profesor de limba greacă, rămas un portret upeșitor în mintea generațiunii sale, trimițându-și copilul la București, simte pentru întâia oară căința și lipsa acelei soții blajine, mângâietoare ca liniștea și tăcută în suferința ca singurătatea.

Căci din toată cearta, răutatea gelosiei sale și supunerea oarbă a femeii, nu-i rămăsese de cât Alexandru, acest episod al leneșei și căsătoriei lui.

O moștenire neîmpăcată, dăruită cu prisos din părinți și un amestec de simțiri nepotrivite mai mult chinuște frica tinărului student, asemuită prea mult blândeței duioase a mamei, dar dominată de patima gelosiei tatălui său, astfel că simțirea lui Alexandru se întinde ca o mare albastră liniștită sub un cer noros și posomorât.

Iar ciustitul Baldovin, ar fi stat mult în această ispășire curată, dacă clopotul telegrafic al stației din șoseaua din vale a calei ferate nu l-ar fi deșteptat să scoboare cu Alexandru de mână în alaiul jeliului prefăcut al slugilor, și în sălbătăcia îmblânzită a firei lui copleșită de amintirea unui trecut păgân și viscos.

Câte-va clipe numai și tremul se apropie ca o fiară încruntată, gata să-i înghițită liniștea și mângâierea, lăsându-l în brațele căinței neîndurate.

Și când mișcările de pornire a le trenului se depărtară, pierzându-se și chipul lui Alexandru nu se mai putea deosebi de la ferăstruia vagonului, își aduse aminte de geamul coșciugului și dărăpănările bolovanilor de pământ pe capacul aceleia care o amărâse toată viața.

Grăbit, rătăcind prin ușile stației, urcă în goană dealul, pironindu-se în privdorul din dos al casei, pentru a nu mai pierde din ochi trenul care depărtându-se, se micșora înfurișat printre dealuri.

O asemănare și o înțelegere prea tainică plănuiise natura, pentru ca să îl împace cu lumea și să îl imblânzească cu sine iusuși.

Toamna, urâtul și singurătatea se întreceau care mai de care să îl réscolească trecutul.

De asupra, cerul plumburii plutește crâmpeiat de norii fumurii, care stau să acopere satul și cîmpurile.

Dealul nisipos se ridică în mijlocul acestui pustiu, stăpânindu-l. Prin scorburi și cute coșurile bordeelor fumegă, risipind scântei care se amestecă cu picăturile biciuite de crivăț.

Pădurea de plopi desbrăcată, așterne frunzele rânduri rânduri la picioare-i. Pârâul curge în talaze și turburat de sus, înneacă valca toată. Pământul umed și gol se întinde fără margini, iar satul pitit în poalele dealului, pașnic sărac și tăcut ca mortul, doarme.

Boii pasc în liniște pe vale și corbii croncănind în marginea lacului, să ceartă pe hoituri și oase.

Și când nici fumul locomobilei nu se mai zări, înăbușit de durere îl înmuie trăsurile aspre și neinduplecate ale feței, vărșând șiroaie de lacrimi, pe morimântul unui trecut mai negru ca durerea și mai trist ca nenorocirea.

* * *

O viață nouă și o lume de moravuri, de simțiri și de idei deschise Bucureștiul pentru Alexandru, noul student universitar al facultății de litere și de filosofie.

Administrația educației tatălui său, programul zilnic ce îl formase, înlănțuindu-l din cea mai fragetă copilărie, rămaseră a-

tât de în urmă după câtă-va vreme, în cât însuși el abia nu'l mai recunoștea

Caracterul, poveștele și mișcările măsurate cu compasul de tălăl sêu, vârtegele de complimente adresate tuturilor, blândetea înșelătoare care ascunde cea mai joasnică patimă a ipocrisiei, laudele fățarnice și lingușirea, se stinseră prea repede din firea meditată și artificială a lui Alexandru, când trece din programul școlii în programul fatal al lumii.

Și din toată moștenirea cu care venise pe lume, din toată școala plănuită a boierului Baldovin, nu rămăsese de cât cu chipul blând și simțirea întinsă a mamei, gelosia și nervositatea tatălui.

Stabilit cu desăvârșire în București, dintre toate podoabele capitalei, nimic nu'l impresionă mai mult ca femeile acestui oraș.

Zile întregi rătăcea nesățios privindu-le c'un fel de umezeală în ochii pătimași care luciau cu neastâmpăr sub niște sprincene umbroase, al cărui cercuit se întâlnea în poalele unei frunți artistice.

Dar osteneala nu îi fu zadarnică, căci într'una din seri întâlnește pe Matilda, măreața și cunoscuta cocotă, căreia îi plăcea adesea, să vâneze căpriori tineri și naivi ca Alexandru.

Obiceiul sêu s'alerge tot-da-una în calea noilor veniți, care necunoscând-o, să și poată răsfăța vanitatea, întinzându-și cursa asupra vre-unui bogat, pe care de astă dată îl urmărește prin gelozie, patima din tinerețe de ași stăpâni amantii și a se găsi tot-d'a-una în brațele unui tânăr, la simul căruia să și amintească trecutul și primul ei amor, o făcu să încerce un joc dintr'o inimă slabă și începătoare a unui student.

Ast-fel că Alexandru cade pe mâinele unei femei, care știe să mânuiască mai mult farmecul iubirei de cât să-l înțeleagă și și desvâluce toată simțirea nevinovată a sufletului sên, în brațele unei cocote meștere să iubească și să înșele.

Caprițioasa Matilda nu prea socotește toate acestea și nici nu'i prea vine să creadă o asemenea iubire atât de neobișnuită printre curtezanii sêi.

Iar gelosul și naivul Alexandru care socotea iubirea ca poveștile de prin cărți și femeia ca liricele poeziilor încrezătorii, se închina la un idol, obișnuit de a face zilnic capriții și schimbări

Și tocmai târziu de tot prinseră de veste colegii și prietenii lui, ast-fel că Matilda avusese tot timpul, pentru a încătușa în lanțul brațelor sale voluptoase, acest selav pierdut în abisul celei mai necurate și periculoase patimi omenești.

Zadarnic îl înjoseacă de multe ori, descriind-o cum în noaptea trecută petrecuse c'un bătrân care o plătea, sau că capriciul ei căzuse pe ori-care drumeț întâmplător.

El se ferea singur să n'o vază, căuta să se înșele însuși, să n'asculte și să nu creadă nimic din câte i se spunea. Și chiar dacă întâmplarea făcea s'o vadă gonind în vre-o trăsură, se desmintea singur, crezând iarăși în nălucirile îndoelnice ale geloziei sale.

Căci un cuvânt, o mângâiere dulce, creau de ajuns pentru ca să-i doboare toate presupunerile pe care i-le întemeiască colegii și prietenii. Trebuia să se ducă tot la ea pentru ca să-i desmintă lumea și prietenii, căci el nu încerca și n'ar fi avut curajul să apară acolo, unde i s'ar fi spus că petrece cu vre-unul. Numai în brațele ei putea să uite aceea ce simțise, ceea ce se aflase și ceea ce nu voise să vadă de cât pe jumătate, ca cel puțin să-i rămâie urmele îndoele.

Temerea multora se împlini cu prisos căci de câtă-va vreme Alexandru părăsise cu desăvârșire facultatea, cei mai intimi chiar nu îl zăreau zile și săptămâni întregi. Până când într-o seară, un cârd de studenți întâlnindu-l atât de schimbat, hotărâră să comunice tatălui său purtarea și apucăturile nenorocite, de la care Alexandru nu se mai putea iulătura.

Dar boerul Baldovin dat în a le însurătoare, nu se putu înlesni să vie în Bucuresci, de cât tocmai după două săptămâni, când Alexandru se și instalase într'un spital și afecțiunea măduvei spinării, ataxia locomotrice, se pronunțase cu desăvârșire.

* * *

Era o zi frumoasă de Aprilie, în sărbătorile pastelui, când tatăl intrând grav și neînpăcat pe ușa salomului din stânga al spitalului, găsi pe Alexandru întins, de abea lîindu-și sufletul, încongiurat la capătul de mătă mulți intimi, cari profitând de liniștea și somnul apropiat al morții, citeau tainic într'un carnet,

care alunecase de subț pernaî muiată în lacrămî, următoarele impresiuni crâmpciate :

«Iubirea adevărată a fost prea mare pentru tine, ca s'o poți înțelege femeec, și zadarnic îți ziceam adesea că simțirea ta va rămâne ca pildă întregei desfrânări femeestî.

De ai fost atât de sus c'ai putut înlătura iubirea adevărată, înlăturând și suferința, te ai coborât prea jos, lăsându-te să cazi în brațele or căruî te-a voit.

Mu încere să te urăse și nu voi încerca uici o dată, de teamă că nu mă simt în stare să te urăsc cel puțin atât, cât te-am iubit.

Femeec, care ai oglindit iubirea prin prisma vanității, la ce te mai trudești să inviezi morții, cari trăind n'ai omorât.»

II

«Și cu toate acestea, acum când cred c'am sfârșit, când aș avea nevoie să fiu nepăsător, nu știu de ce, dar o slăbiciune necunoscută mă cuprinde și 'mă zic : Oare slaba inimă omenească să n'aită ca lacrămî când urăște ca și când iubește și aceste lacrămî strălucite printre genele mele, nu vor fi ele începutul nesocotinței ceî datoresc ? Nu știu, dar cu tot desgustul care mă împresoară, aș vrea s'o ved cel puțin pe furisî.»

III

«Femeec care ai zidit atâtea pasiuni în sufletul meu, cât aș vrea să îți mai vorbesc în limba simțirilor de odinioară și cât te-aș blestema, de aș putea să uit că te am iubit !

Cu tine care am răs amar și am plâns bucurându-mă, să 'ți fiu de vină că n'am avut farmecul de a te ține lângă mine, sau să 'mă fiu, că n'ai fost în stare de a înțelege acest farmec ?..... Căci nu 'mă e că n'ai înșelat, făcându-mă prin asta să te perz dar scoborându-te ast-fel mi-ai luat liniștea și amintirile senine ale vârstei mele nevinovate, mi-ai înnormăntat trecutul, acest tovarăși sigur care ar fi putut să mă mângâie și să 'mă împace orgoliul, pe care l'ai nesocotit atât de mult.

IV

«Dar tu, inimă femească, puternică de a împrăştia amorul cel mai înlins în sufletul meu, dar neputincioasă de a-l cuprinde, n'ai ținut socoteală de nimic și ai dat flacărilor inima ce-ai răpil'o.

De acum rătăcesci ca ori-ce femeie cădută, căci cine știe dacă în pustiu nesimțirii tale nu vei întâlni prin vileagul în care te-ai aruncat, inimă nevinovată care să-ți poată măsura caprițiuul.

Răsbunarea ce-ți port, să-ți fie regretele pe care le vei simți pribegind; — și amărăciunea ce mi-ai pricinuit iubindu-te și eu care mă obișnuisem atât, că n'o mai puteam cunoaște chiar, să-ți rămâne moștenirea amorului meu »

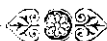
V

«Și când 'mi hotărâse sentința, când o lume de patimi mă desparte de tine, mă întreb dacă lupta ce 'mi inversunează simțirea, timpul care-l socotesc nesățios de când ne-am despărțit, va influența să te uit, sau să uit ca m'ai înșelat? — Nu știu, 'mi dăc, dar câte odată 'mi pare că nu te mai învinuiesc de cât că n'ai scint să mă înșel în taină după cum mă înșelam eu singur, încrețându-mă în tine.»

VI

«Și dacă fug, nu crede că n'ași mai vrea să te ved—însă pribegul iubirei rătăcesce prin lume, nu în pustietate și ferindu-se de a n'o mai vedea, o caută fără voie și tocmai când a întâlnit'o și aduce aminte că nu trebuie s'o mai vadă și iarăși pribegoste; — deci, când mă vei vedea că-ți zâmbesc, că-ți vorbesc chiar și nu mai fug de tine, să fii bine încredințată că te-am uitat.

Femeie, jerfa frumuseței tale, nu socoti că dragostea-mi fără de noroc nu 'mi-a lăsat nici urme; însă amorul care îmblânzește cele mai feroase animale, sălbăticesc adesea inima omenească.»

SUB CĂMĂȘI DE BORANGIC

Lumea care altă-dată o credeam că-î de nimic,
O găsesc atât de mare sub cămăși de borangic,
Căci sub bolta înstelată mă simt mult mai fericit
De al tău umăr și de sînu-ți plin de umbră, sprijinit,
Și pe-o frunte-abia zărită de sub părul auriu,
Curg a mele dulei săruturi ca și undele pe sîn.

Am aflat înțelepciunea într'al ochilor tăi foc,
Viața întreagă mi-î legată de al tău pas plin de noroc.
Vin' cu brațele întinse te aștept ncrăbdător,
Să te strîng, să gust iubirea și pe urmă pot să mor,
Căci eu, lumea, altă dată, de-o credeam că-î de nimic.,
O găsesc atât de mare sub cămăși de borangic.

Stefan Luchian

(Mănich)

PROSTIEA OMENEASCĂ

— Urmare —

Acest vast cimitir al omenirii întregi este vedut dintr'o singură privire, cantitatea reală a victimelor pe cari resbelul le a culcat în întunericimea morții de la începutul istoriei popoarelor până în anul mîntuirii în care ne aflăm.

Estravaganța omenescă a acestei planete este ast-fel făcută, că în loc de a duce o vicață liniștită, muncitoare, intelectuală și fericiată, ea se sinucide neîncetat deschidându-și periodic ște câte-patru-vinele, pentru a-și răspândi în convulsiumile sale frenetice, cel mai curat sânge ce are. Priviți pe această umanitate la lucru: alege pe copil ei cea mai forș, îi lăptează, îi nutrește, îi înconjoară cu cele mai de aproape îngrijiri pînă ajunge în plenitudinea vârstei de bărbat și atunci îi aliniează metodicește, și măcelul urmează. Dară pentru că într'un secol nu sunt de cât 36,525 zile, și ea trebuie să omoare în acest timp 40 milioane de indiviđi, nu-și părăsește cuțitul un singur minut, și gătuește fără încetare 1,100 pe zi sau aproape 1 pe minut ori 46 pe oră! și nu este timp de perdut, căci dacă din întâmplare șar repausa măcar numai o zi, 2.200 de condamnați rămân pentru a mări numărul celor de a doua zi.

Eată de ce se ocupă oamenii. Dară să apreciam cu seriozitate acest înalt grad de inteligență, prin câte-va comparațiuni.

Paloșul lui Mars face ca neîncetat să curgă sânge din vinele omenirii. Până acum s'a răspândit deja opt-spre-șce milioane de metri cubi.

Sena, la Paris debitează vara, pe brațul cel mare care curge pe sub Pont-Neuf, cam o sută metrii cubi de apă pe secundă, cea ce represintă o forță de 3,500 cai, într-o oră, prin urmare trece sub arcurile acelu pod o cantitate de 360,000 metrii cubi de apă. Pe zi este o cantitate de 8,640,000.

Ei bine să ne aședăm pe parapetul de la Pont-Neuf, și să observăm acest curs repede, greoi și adânc. Dacă, în loc de apă ar fi sânge omenesc, *sângele cât s'a versat în toate resbelele, ar forma un asemenea râu, o asemenea curgere!* și pentru a-l vedea scurgându-se tot de ar fi adunat în basenele de pe cheuri, ar trebui să stăm aplecați pe acel parapet, deasupra acelor valuri roșii și cloctind, nu numai patru-șeci și opt de ore! ci *civți-șeci de ore!*...

Aceste valuri de sânge ar face să se învârtească mori gigantice, și ar pune în mișcare turbine cari ar fi în stare să împingă cantități enorme din acel lichid până la cele mai depărtate conducte de apă, în cât s'ar putea stropi tot orașul numai cu sânge de om. Vapoarele ar urca sau ar scobori acest râu cum o fac astăzi; bărcile s'ar legăna pe undele roșatece ale căror odoare pătruudătoare ar străbate în edificiile regale ca și aburul înăbușitor din mormintele infernale ale lui Dante. Această cantitate de sânge cântărește 18 miliarde 900 milioane de chilograme. Iată o țîșnitoare neseată care aruncă neîncetat, în fie-care oră de la începutul lumii istorice, câte 680 litri de sânge peste tronurile de pe pământ, ca să le întrețină purpura cea respectată și nepătată!

Dacă cele 1,200 milioane de schelete, produse de acele tragice jocuri, s'ar rădica și s'ar urca unele peste altele, o asemenea scară de schelete s'ar înălța până la Lună, apoi ar putea să încolăcească împrejurul acestui astru, și, urmînd a se îndrepta iar în sus, ar ajunge, în infinit, până la o distanță de patru ori mai mare: până la o înălțime de 500,700 leghe.

Cadavrele acestei mulțimi de oameni onoriți, dacă s'ar arunca în la Manche la Pasul-de-Calais, ar putea să formeze acel faimos pod proiectat de atîta vreme între Franția și Englițera, și ar separa printr'un borogiu Oceanul de Marea-Nordului.

Dacă s'ar lua numai capetele celor periți din cauza resbelor, și s'ar aședă unele lângă altele, s'ar putea forma un colier care să înconjoare de șase ori pămîntul.

Ce să mă adăogăm la aceste tablouri, mult mă hidoase de cât realitatea? O observațiune încă: diferitele guvernamele numai din Europa *omovă în fie-care lună, după singura lor plăcere, mă mulț oamenii de cât stele se pot vedea pe cer cu ochiul liber, în timpul celei mă frumoase nopți!*

Cari sunt resoanele pentru cari se declară resbele? Aceste resoane se manifestă numai prin neînsemnătatea lor. De la cel d'antăciū dintre resboaele istorice acela al Troei, făcut ca să se reclame o necredincioasă, până la cet din urmă, acela din 1870, făcut sub pretextul de a se opri familia Hohenzolern ca să nu se urce pe tronul Spaniei; sau acelea ale Euglesilor in Indiū și Egipt; orî acelea al Serbiei și al nesfârșitei cestiumi a Orientului, nici o dată n'a existat un cuvânt temeinic pentru ca să se întărite ast-fel mulțime de oameni unii contra altora, și să'i facă a turba și a se sfășia între dênșii ca lupii. Căci în distanță chiar de o jumătate de secol, resaltatul tuturor acestor svêrecoliri criminale, nu se traduce prin alt-ceva de cât *numai printr'o schimbare de culoare pe hărțile geografice* University Library Cluj

Se presupune câte o dată, că acesta este fatalmente *un rēu natural și necesar ca și epidemiile se mă dice, pentru a împedica rasa umană de a se înmulți prea mult!!!*

Dar, pământul ar putea să nutrească cu înlesnire de dece ori mă multă lume de cât astăzi, și distrugerile resbelor nu lucrează de cât într'o proporțiune, relativ slabă, asupra totalității populațiunei omenesci care se perpetuă, după cum se scie, regulat câte o nascere pe secundă. Din contră, nu sunt destule mâni pe pământ, și fie-care familie ar fi mult mă bogată dacă omenirea ar avea îndoile brațe în serviciul seă. În fapt, starea de pace sub presiunea armatei permanente, militarismul european este cauza principală a sterilităței actuale a câmpurilor și a ruinei țerilor.

În Francia sunt *șapte-deci de locuitor pe kilometru pătrat*, și fie-care și are locul seū sub soare, fie-care poate să și câștige hrana vieței. În alte regiuni, tot așa de prîveligiate ca Francia, de exemplu în America de Nörd, sub același climat și pe același fel de pământ, nu sunt de cât *patru locuitori pe kilometru pă-*

trat! Prin urmare, pământul rămâne necultivat într'o mare întindere.

Ast-fel dar, nu numai că resbelul nu este un rău necesar, ci este mai vătămător de cât toate cele-falte rele, pentru că el le aduce pe toate ; ci că boalele, ruina, foametea urmează pretutindenea după resbele.

Dar ca să ne lămurim și mai bine asupra gradului de nebunie omenească, nici un tablou nu este mai instructiv de cât acela al budgetelor, și al chipului cum diferitele națiuni și cheltuesc veniturile lor.

Pentru ca lumea să se omoare într'un chip cuviincios, trebuie bani, și încă bani mulți, căci fie-care om omorit revine cam la 35,000 franci. Impositele înmulțite și tot-d'auma mărite ale tuturor națiunilor, nu ajung ca să se adune sume îndestulătoare pentru plata măcelăriilor de oameni. *Europa cheltuesce, pe tot anul, mai mult de șase miliarde pentru risipa sângelui copiilor săi.* Numai în Franca se plătesce câte două milioane pe zi pentru aceasta : Resbelul Americii n'a costat muș puțin de două-zeci și opt de miliarde. Și numai de la resbelul Crimeei până la acela din 1870-71, națiunile cele civilisate ale Europei și Americii au cheltuit, pentru ca să se distrugă unele pe altele, cinci-zeci miliarde din budgetele ordinare, și încă alte cinci-zeci și cinci de miliarde din budgetele extra-ordinare. In total : o sută cinci miliarde.

CAMILE FLAMMARION.

(Va urma)

FRAGMENTE

---

*Căci ca oamenii de mic studiu,¹⁾
Miseri, simpli muncitori,
Poate nu 'nțelegem bine
Și-am făcut numai erori.*

Ale noastre țile scumpe
Vine moartea și le rumpe,
Ale noastre țile bune
În pământ moartea le pune

BCU Cluj / Central University Library Cluj

* *

Ce folos că astăzi
Lumea te încântă,
Mâne, păsărica
Pe mormintu-ți cântă.

Sufletu-ți, poete,
Se 'nalță la stele
Și 'n taină-și formează
Cununa din ele.

*

* * *

Și ați în tăcere
Sub a sorții cnote
Iți rechemi în taină
Dilele trecute.

Înainte, lumea plînge,
Înapoi, se 'nvescesce
Focul dorului se stînge
După ce se 'mbătrânesce.

COPILUL DE PODAR

Copilașul de podar
Între 'n barca lui ușoară
Și cu dibăcie tae
Ale apei unde line.

Când la mal din întâmplare
Se opri o fetișoară
Dicînd: «du-mă, băteule,
«De cea parte și pe minc.»

¹⁾ Autorul e lucrător în piatră, însă cu înclinații poetice profunde. N. R.

Copilașu 'ntoarce luntrea
Către malul înflorit,
Și iea drumul printre unde
Cu copila de morar.

Dar frumoasa-î ȃlice 'n urmă:
«Ce să'ți dau, nu ne-am tocmit.»
«Taci copilă, fii pe pace,»
«Tu scii dreptul la podar.»

Amêndoî plutesc cu luntrea
Unde riul e mai mare,
Și aci copila-î ȃlice:
«Aȃi de prima dată trec,»

«Deci de vreî și de aî milă
«Dă-mi o dulce sărutare
«Sau de nu, pe sfânta lege
«Oprese luntrea și te 'nec.»

Mult nu pregetă copila
Ci-l sărută arȃtor,
Și 'ntr'o dulce sărutare
De la mal se despărȃesc.

Dar din ora despărȃirii
Se schimbă seninu 'n nor,
Și 'n tăcere se doriră
Cu lung dor de foc cerese.

Două lunî abea trecură
Și pe malurile sfinte
Albe florî împodobiră
Ale lor negre morminte.

Și 'n mijloc o luntre mică
Putrezesce pe lin val,
Peste care dorul sboară
Alergând din mal în mal.

Două mume despletite
Pîlîng iubiȃi lor copii,
In suspine 'ntuncate
Mai mult moarte de cât vîi.

CĂTRE RÎNDUNELE...

Rînduncele, la 'nturnare
Inc'odată vȃ salut,
Și vȃ 'ntreb: în lunga cale
Câte vȃnturî v'au bătut?

Dacă scii, iubite păseri,
Cât am suspinat la foc,
Și cât soarta ne'ndurată
Și-a bătut de mine joc.

(Din Transilvania, Gălnariu).

Dac'aȃi scii cât au dorit
Să v'aud dulcele vers,
Și 'n tăcere câte lacrimi
De pe faȃa mea am șters,

Mângăcaȃi un suflet eară
Ce-î mahnit de toate-cele,
Rumpeȃi lanȃul de durere
Și al lacrimilor mele.

Ioan Sabo.

226078

P 375

ABONAMENTUL :

Pe timp de un an . . . . . lei 20
Profesorii de ambe sexe și studenții universitari pe jumătate.

Cine primesce două numere consecutive, se
consideră ca abonat, fără excepție.

CĂTRE CETITORII NOSTRI

Intrând Revista în anul al II-lea al existenței sale literare, aducem mulțumirile noastre, aceloră cari ne-au încurajat și ne încurajează încă, asigurându-i că și noi, din parte-ne, nu vom cruța nici un sacrificiu, în frunte cu comitetul de redacțiune, de a o face să păstreze un loc demn și meritos între revistele de înțietate, cari apar și ai căror scriitori și conducători sunt citați și gustați de masa inteligentă literară de la noi.

DIRECȚIUNEA.

Dir. șicima multei materii, s'au amintat pentru numărul de Februarie a se tipări, „Cronica” și „Carietul Bucureștilor”, urmarea articolului intitulat „O spec-tativă”, cum și interesantul manuscrit al președintelui nostru de onoare D-l Dr. Chabudeanu.

Manuscriptele trimise și nepublicate se ard.